

مجموعه رسائل

ادبی و سیاسی رساله‌ها اسبوعیه در

۳۱ نجی سنه

۵ رجب ۱۳۳۰

پنجشنبه

جلد: ۱۴ - جزو: ۱۵۱

پای تختک حالی

(مابعد عن جزو ۱۵۰)

عجبا بو ترك و اھمالك ، بولا قیدی و تسليك و بالخاصه بو (اوتانمازلغك) حكمتی ، علتی نه در ؟ و بو حالت روحیه من بزی نرله قدر سوروكلیه جكدرد ؟ بوكون بر شیئی بیك درلو شوق و شطارتله تأسیسه مبادرت ایدرز ، دها آتام ایتمدن اق شوق و هوس منطقی اولغه باشلار . حاصلی غایه املی ادراك ایتمدن مقصد اصلی اونودیله . اق وجود بولان شیئك یوزینه باقان اولماز .

ایشته استانبول ولایتك شمدیكى مقری اولان دارمهك اوکنده کی باغچه ده ، بو حالت روحیه منك بر نمونه مصغریدر . ظنمه کوره باغچه یی اوقاف نظارتی ، اق دارمه یی ترك ایتمدن برسنه اول تنظیم ایستیرمش ایدی . مبعوثان دارمه سی دخی اق بنا داخلنده اولدیقتن دیوان ریاستك اجتماع ایستیک اوطه دن باغچه ك طرح و تنظیمی ، سیر ایدیلیوردی . مبعوثان اق بنای معهود ۳۱ مارتك داخل اولدیغی

سنه ایچنده ترك ایلدی. غالباً اوقاف نظارتی ده اورادن ینه اؤسنه ظرفده چیقدی. شو حالده باغچه یتر یتمز. یاخود هنوز یتمه دن باغچه نی بایدیران نظارت اورادن انفکاک ایلشدر.

بوگا بر شی دینه مز. لکن او باغچه نك یالکیز تقسیماتی بر مهندسسه و یاخود اشکال هندسییه واقف و طرح و تنظیم حدیقه عملیاتنده ماہر بر باغچوانه رسم ایتدیرمك کافی دگلدر. آنك دوامنی ده تحت النظام و تأمینہ آلمق. اورایه بر باغچوان تعیین ایدمك، آکا بر معاش تخصیص اولمق، صکرده او باغچوانك وظیفه سی اجرا ایدوب ایتدیکنی گوروب گوزتمك ماده سی ایله مكلف بر مأمور. مستقل بولندیرمق لازمدر. بر باغچه یاينجه هرشیدن اول محافظه نظامك موقوف علیہ اولان تعقیب مقصد و ایفای مرمت ماده لری دوشونلیدر. چونکه مصرفسز هیچ برشیده دوام میسر اولماز. اوقاف نظارتی او دارونی ترك ایتمکله او باغچه نك خراب اولسی لازم گلز. و ا حیفاً که بزده هر شی بو باغچه نك حاله مقیسدر. بر مثانی انشایه بکده قدرتیاب اوله میه چیمز بکقوز قصر محتشمك حال حاضر نی گورنرك دلخون اولماسی قابل دگلدر. چونکه بو قصره سلطان عبدالحمیدك دور سلطنتنده کیمسه کیتماش. ایچنده کی بکچیلر سقفی محتاج مرمت اولدیغنی اخطایه ایتدیکه آلدیران اولماش. چونکه ییلدیز سرائنك محیط رؤیتدن خارج بولنان هریر، هر شی خراب و اندراسه محکوم طو تیشدر.

حال بو، که سلطان عبدالحمید ده فکر تخریب بر شیءه جلیه بولنش اولسه بیله فکر مرمت، حکومتك خواص لازمه سندن اولسنه نظر آ گرك نخته، گرك حکومته عائد اما كنك محافظه سله مكلف بر هیئت و هیچ اولمازه بر مأمور مكلف بولمق لازم گلزمی؟

یا عجبا بوندن بر عصر اولده بو حالده می ایدك؟ ظن ایتم! چونکه بزى شو ثلث عصر مدته معنی و ماده رهین افلاس و اندراس ایدن علت عارضه ایله بر عصر اول مریض بولنش اولسه ایدك شمده یه قدر چوقدن یتمش ایدك.

مع مافیه بو حال الحاله هذه شدتله بر دوامدر . چراغان سرانی بهمتاسنی یاқан . باب -
 عالینک یانان برینی یاپدیرامیان کیفیت . حالت ، حاصلی هر نه مصیبت ایسه هب اودر .
 اوت ! استانبول ولایتی دارم سنک زیر پاینده کی باغچه گورلمکه سزاواردر .
 حقیقه ، موقعک عوارضنه گوره بر طاق طر حله تقسیم اولمش ، اوندجه بر شکل انتظام
 آلمش . طر حله اطرافی حضارتی هر موسمه محافظه ایدن بر نبات معطر ایله
 چوریلش . حاجا کوکی برلی بعض شکوفه ده دیکلمش . باغچوان موظف بولندینی
 مدتیجه بونلر اسقاده ایدلمش . چونکه هپسی طومش . فقط نظارتک انفکاک
 ایله باغچوانک ده انفصالی اقتضا ایتمش اولمق گرك ، که باغچه شمیدیکی حالد مطرح
 و منتظم بر خارستانه دونمش ! یا اق باغچینی تأسیسه مصروف اولان همت و مبلغه
 انسان آجیازمی ؟ مادام ، که بویله ترك اولنوب کیدیله جک ایمش ، اق مصرفی
 اختیاره نه لزوم وار ایدی .

استانبول ولایتی ایسه ، هنوز قائم اولدینی دارمده بقا شویله طورسون ، مقصد
 تشکیلک تمامیه تعین ایتماسندن طولانی کندی موجودیتندن امین اولدینی جهتله
 باغچینی مال ایدنماش . حال حاضر یله ابقاسنی ، گندی حاله موافق بولمش .
 سوقاقله میداندن هانکیسیله توسیمی لازم گلدیکی تعین ایده مدیکم (سرای
 میدانی !) دینلان محله کی احمد ثالث چشمه سینک حال حاضر ی دخی ، حال -
 حاضر مزایک بر تمثال کدورت اشمالیدر ، که لسان حالیه عجز اداره مزده کی کاله
 و کال عجزده کی مال احواله ترجمان اولمقدمدر .

بو چشمه عثمانلی اسلوب معماریسینک نوعما (رنه سانس) ی حکمندهدر ، که
 طرز انشاسیله ، طرز نقوشیله تأسیس اولدینی دورک ذوق بدیعنی ترجمه
 ایدر . بونی عقب جلوسنده سلطان عبدالعزیز ، (تجدید) دینهجک صورتمه
 تعمیر ایتدیرمشیدی . سنهلردن بری آرمصره برباد صرصرک قوباردینی کردباد ایله
 بردن قالقان طوزک ، طورراغک هدف طوافی اوله اوله نه الوان و نقوشندن ،
 نه طرز دلجوسندن اثر قالمش . حتی سید و هینک قصیده مطنطه سی بیله
 اوقونه میه جق بر صورتده غبار آلود فنا اولمش .

سید وهب‌نک کلمه منضمه سیله تاریخ انشاسنی آتام ایدن :

آج بسمله یله ایچ صوبی خان احمد ایلہ دعا

مصراع احمدخانی ، الیوم شاهد کذب گبی محکوک بولندینی لوحه خاراده خاسر
و محجوب بر صورت آلمشدر ؛ چونکه چشمه ده صو یوقدر . چشمه نك سققلری
ایسه ییقلغه محکوم بر حاله در .

بو چشمه ایلہ قارشى قارشى به کلان آياصوفیه عمارتنك سقف بابی دخی اسلوب
بهترین معماریمزك بر انموزج لطیفی اولدینی حاله اوده چشمه نك صاچاقلری گبی
مشرف خراب و اندراسدر .

یا میدانجنگك حالی ! اوراده مفروشات تراییه نك انواعی کوریلور . فانج
دورندن قالمه . احمد ثالث سلطنتندن متباقی . عهد جدیدده تجربه اولتان انواع
احجاردن متشکل قالدیرملره خرده طاشلردن مترکب یرلر . قلعه دیوارینك
دیبلرنی مزبله حاله افراغ ایتمش اولان خس وخاشاك . تنظیمات عربهلرینك
آخور قبویه سوق ایتمدیکی سورندیلردن روزكارك قویاره بیلدیکی مزخرفات .
فرصت تنهائیدن انتهاز ایدن عجم اشکجیلرینك بوشالتدینی مولوزلر ! . . . ایشته
هپ بوسقیملر اقمیدان هایون عنوانك مدار زینت ومباهاتیدر .

هله باب هایونك بالای سقفی شایان عبرتدر . غالباً بلغارستان سفارتنك
آتشه میلتری اولمی ایدی . یاننده سیویل بر سفارت مأموری بولندینی حاله
حیرتله باقبور و بلغارجه بر شیرلر سسویلوردی . هیچ شبهه ایتم . که قیونك سقفی
مقامندکی (تراسه) نك اویمه طاشدن مصنوع قورقیلقلری اطرافنده یلتمش
اولان اصیرغان و یاشقانلردن استدلالاً مقدرات مستقبله من حقنده حکملر و یریرور-
لردی . اوت ! بر ادیمزك « برتک یاپراق برارضك قابلیت انباتیه سنی گوسترر . »
قولی نه قدر طوغری ایسه ، بر بنانك در و دیوارنده تنبت ایدن نباتات دخی اوبسانك
البته خراب و بناء علیه قریب عهدده فنا یاب اوله جفته اورتبه دلیل اوله بیلیر .

باب هایوندن گیریلنجه اورته قبویه قدر اولان ایچ میدانك حالی دخی شایان
حیرتدر . محترق مالیه خزینه سنك عرصه سی بر تخته پرده ایلہ ستر اولمش . اتصانندن

گلخانه به اینان یولك مدخلنده کی قبو بر طرفه میل ایتش . صول جهته (سنت - ابرمن) معبدینك اوکنده کی (سارقوفاژ) لرك بولندیفی سد اوزرینده بر (باراقه) قوریلش . ایچنده بر قاچ کشی اوتور یوردی . قدیم فوضله فروینك اوکنده بر بنا تاسیس اولمش . قبوسی اوزرنده استانبول فرقه عسکریه سنی ناطق برده لوحه وار . (شوباراقه) طرزنده تخته چادرلر دردینه دوشدیکمز کون (فکر تمکین) . الوداع خوان اولدیلمزده شبهه یوقدر . هر شیئمز ، هر ایشمز ، هر محل و مکانمز (موقت) لك حالت روحانیه سنك برر علامت کاشفیه سی مقامنه قائمدر . زمان فاتحدن بری (جخانه) نامیله یاد اولنان و استانبولدن غلطیه قدر ییزانتلر طرفدن کریلان معهود زنجیری بیله محتوی اولان بومحل ، و قیلهده اسلحه حریبه موزه سی ایدی . حتی بزم عهد صبا و نمزده (قرال قزینك جسدی) دبه مشهور اولان فراغه زمانه عابد بر (مومیه) بیله محفوظدی . بناء علیه کچن سنه بوموزه فی توسیعاً تنظیم ایتدکلری غرض تلرده اوقونمشدی . یا عجبا اوک طرفه اقامه ایدیلان اق (باراقه) ده آثار قدیمه حریبه مزدن معدود تخته بر چادر اوله رقی تشکیل ایدلمشدر . انسان بونلری کور و بده یوز کره :

جلد بر ملیحی ، اوللمیحی ، نه یلی آه

لا حول ولا قوة الا بالله !

دیگدن کندنی آلامبور .

بش اون خطوه ده ایلری کیدیلنجه ضربخانه نك مدخلندن ایجری گیریلیر . صاغ جهته کی متروك خزینه خاصه بناسی ایسه بروقتکی بنیان عظمت و مکتتمزك بقیه عظامی حکمنده اولان انقاضیله ، محتویات وهن آلودیله گوکلره اورتبه یاس و اسف القا ایتکده در ، که وطنك اقبال وشوکتدن بشقه براملی اولماق لازم گلان هر هانکی بر شخص اوبنانك ، آلتش یتش سنه اولکی فکر اعمار و احیا یله شمعیکی حالت فنا اندر بقانك نسبتنی گوسترمک ایچون ، بو حالد ابقا ایدلمش اولدیغنه حکم ایلر !

ابو الضیا